
Vergaderjaar 2010–2011

32 710 D

**Jaarverslag en slotwet van het Fonds
Economische Structuurversterking 2010**

Nr. 1

**JAARVERSLAG VAN HET FONDS ECONOMISCHE STRUCTUUR-
VERSTERKING (D)**
Aangeboden 18 mei 2011

Inhoudsopgave

		Blz.
A	Algemeen	4
	Aanbieding en dechargeverlening	4
	Bedrijfsvoeringsparagraaf	7
B	Jaarrekening	8
1.	Verantwoordingsstaat	8
1.1	De verantwoordingsstaat van het Fonds economische structuurversterking voor de uitgaven en de ontvangsten	8
2.	Financiële toelichting bij de verantwoordingsstaten	9
I	Inleiding	9
II	Financieel beheer	9
III	Grondslagen van de financiële verantwoording	9
2.1	Toelichting bij de uitgavenartikelen	9
2.2	Toelichting bij de ontvangstenartikelen	18
2.3	Saldi	18
3.	Saldibalans	19
	Bijlagen	20

A. ALGEMEEN

AANBIEDING EN DECHARGEVERLENING

Aan de Voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer van de Staten-Generaal

Hierbij bied ik, mede namens de Minister van Financiën, het jaarverslag met betrekking tot de begroting van het Fonds economische structuurversterking over het jaar 2010 aan.

Onder verwijzing naar de artikelen 63 en 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verzoeken wij de beide Kamers van de Staten-Generaal ons decharge te verlenen over het in het jaar 2010 gevoerde financiële beheer.

Ten behoeve van de oordeelsvorming van de Staten-Generaal over dit verzoek tot dechargeverlening is door de Algemene Rekenkamer als externe controleur op grond van artikel 82 van de Comptabiliteitswet 2001 een rapport opgesteld. Dit rapport wordt separaat door de Algemene Rekenkamer aan de Staten-Generaal aangeboden. Het rapport bevat de bevindingen en het oordeel van de Rekenkamer met betrekking tot:

- a. het gevoerde financieel en materieelbeheer;
- b. de ten behoeve van dat beheer bijgehouden administraties;
- c. de financiële informatie in het jaarverslag;
- d. de saldibalans;
- e. de totstandkoming van de informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering;
- f. de in het jaarverslag opgenomen informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering.

Bij het besluit tot dechargeverlening dienen verder de volgende, wettelijk voorgeschreven, stukken te worden betrokken:

- a. Het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2010;
- b. Het voorstel van de slotwet van het FES over 2010;
- c. Het rapport van de Algemene Rekenkamer over 2010 met betrekking tot het onderzoek van de centrale administratie van 's Rijks schatkist en van het Financieel jaarverslag van het Rijk;
- d. De verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot de in het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2010 opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten van het Rijk over 2010, alsmede met betrekking tot de Saldibalans van het Rijk over 2010 (de verklaring van goedkeuring, bedoeld in artikel 83, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001).

Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de betrokken slotwet is aangenomen en voordat de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer is ontvangen.

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
mede namens de Minister van Financiën,
M. J. M. Verhagen

Dechargeverlening door de Tweede Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dat de Tweede Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Tweede Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, tweede lid van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, ter behandeling doorgezonden aan de voorzitter van de Eerste Kamer.

Dechargeverlening door de Eerste Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dat de Eerste Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Eerste Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, derde lid van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, doorgezonden aan de Minister van Financiën.

BEDRIJFSVOERINGSPARAGRAAF

De Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de Minister van Financiën verklaren hierbij als volgt:

In het Regeerakkoord is afgesproken dat de belegde ruimte in het Fonds Economische Structuurversterking (FES) op het gebied van Verkeer en Vervoer, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Duurzaamheid en Kennis en Innovatie wordt overgeheveld naar het Infrastructuurfonds respectievelijk de departementale begrotingen. Daarnaast is afgesproken dat er deze kabinetsperiode geen additionele voeding plaats vindt van het FES. De onbelegde ruimte is ten goede gekomen aan de algemene middelen. Dit besluit is verwerkt in de Nota van Wijziging op de begroting 2011 van het FES (TK 32 500-D, nr. 4). Voorts is bepaald dat het begrotingsjaar 2010 binnen het FES wordt afgewikkeld. Voor deze handelwijze is gekozen om te voorkomen dat verschillende regimes zouden gelden voor de verantwoording van FES-bijdragen in het begrotingsjaar 2010.

De FES-beheerder heeft in januari 2011 de rijksbetaalstukken van de betrokken departementen ontvangen betreffende de projectuitgaven in het jaar 2010. Een feitelijk rapport van bevindingen inzake het rijksbetaalstuk is ondertekend door de betrokken departementale auditdienst en zorgt voor assurance omtrent de juistheid van de verrekening. De rijksbetaalstukken zijn verwerkt in het jaarverslag.

Bij ongewijzigd beleid zou elk betrokken departement uiterlijk 31 mei 2011 een verantwoording over de FES-uitgaven in jaar 2010 voorzien van een specifieke accountantsverklaring. Dit is de zogenaamde aanvullende toets op FES-waardigheid. Verrekening zou dan plaats vinden in het begrotingsjaar 2011 met het FES. Aangezien er echter vanaf het begrotingsjaar 2011 geen voeding van het FES plaatsvindt kan een verrekening niet meer plaatsvinden. Daarom is gekozen om de FES-waardige verantwoording 2010 met ingang van 2011 te laten vervallen. De rechtmatigheid en doelmatigheid van de projectuitgaven blijven op de gebruikelijke wijze verantwoord worden via de jaarverslagen van de desbetreffende vakdepartementen.

In 2010 is op een gestructureerde wijze aandacht besteed aan het financieel beheer, het materieel beheer en de daartoe behorende administraties van het FES. Dit heeft geleid tot beheerste bedrijfsprocessen. Zowel bij de interne controle als bij de extern uitgevoerde controles zijn geen onrechtmatigheden aangetroffen die buiten de toleranties vielen.

B. JAARREKENING**1. VERANTWOORDINGSSTAAT****1.1. De verantwoordingsstaat van het Fonds economische structuurversterking voor de uitgaven en de ontvangsten**

Verantwoordingsstaat 2010 van het Fonds economische structuurversterking Bedragen in € 1 000							
Art.	Omschrijving	1		2		(3) = (2) – (1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie ¹		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten
	Bijdragen van het fonds aan andere begrotingen						
11	Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van verkeer en vervoer	1 286 571		1 314 916		28 345	
12	Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van milieu en duurzaamheid	472 841		356 852		– 115 989	
13	Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van kennis en innovatie	494 374		478 083		– 16 291	
14	Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van ruimtelijke ordening	269 269		163 986		– 105 283	
15	Projecten in voorbereiding	615 584		0		– 615 584	
	Sub-totaal uitgaven	3 138 639		2 313 837		– 824 802	
	Ontvangsten van het fonds						
21	Ontvangsten uit aardgasbaten		3 138 639		2 313 837		– 824 802
	Sub-totaal ontvangsten		3 138 639		2 313 837		– 824 802
	Saldi						
31	Voordelig eindsaldo/beginsaldo	0	0	0	0	0	0
	Totaaltelling	3 138 639	3 138 639	2 313 837	2 313 837	– 824 802	– 824 802

¹ De gerealiseerde uitgavenbedragen zijn steeds naar boven afgerond (€ 1000). De gerealiseerde ontvangstenbedragen zijn steeds rekenkundig afgerond (€ 1000).

2 FINANCIËLE TOELICHTING BIJ DE VERANTWOORDINGS-STATEN

Algemeen

I. Inleiding

In 2010 is vanuit het fonds 2 313,8 mln. aan bijdragen verstrekt aan de diverse begrotingen en is 2 313,8 mln. ontvangen.

(x € 1 000)		
	uitgaven	ontvangsten
Raming in de begroting 2010	3 138 639	3 138 639
Realisatie 2010	2 313 837	2 313 837
Verschil	– 824 802	– 824 802

II. Financieel beheer

Het FES is een verdeelfonds dat bijdragen verstrekt aan de begrotingen van de vakdepartementen ten behoeve van economische structuurversterkende projecten. Ten laste van het fonds komen derhalve geen directe betalingen aan projecten. De feitelijke projectuitgaven worden verantwoord in de jaarverslagen van de desbetreffende vakdepartementen. Deze departementen zijn verantwoordelijk voor de rechtmatigheid en doelmatigheid van de met FES-bijdragen gefinancierde uitgaven.

III. Grondslagen van de financiële verantwoording

De financiële verantwoording is opgesteld overeenkomstig de Comptabiliteitswet. In de instellingswet van 21 december 1995 is opgenomen dat in afwijking van de Comptabiliteitswet de begroting en de financiële verantwoording van het FES uitsluitend op kasbasis worden gepresenteerd. De uitgaven en ontvangsten worden middels verrekeningen ten laste, respectievelijk ten gunste van het FES gebracht. Bepalend voor het dienstjaar waarin de verrekeningen worden geboekt is de valutadatum waarop de boeking door de Rijkshoofdboekhouding (RHB) is verwerkt.

Voor de begroting 2010 gold, op basis van afspraken uit het vorige kabinet, dat het FES een voeding had die gelijk was aan de totale uitgaven. Het in de begrotingsstaat opgenomen bedrag voor de gasbatenvoeding van het FES in 2010 is derhalve gelijk aan de totale uitgaven geraamd voor het jaar 2010.

2.1 Toelichting bij de uitgavenartikelen

Algemeen

In het Regeerakkoord is afgesproken dat de belegde ruimte in het Fonds Economische Structuurversterking (FES) van middelen op het gebied van Verkeer en Vervoer, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Duurzaamheid en Kennis en Innovatie wordt overgeheveld naar het Infrastructuurfonds respectievelijk de departementale begrotingen. Dit betekent dat per 1 januari 2011 projecten worden verantwoord op de vakbegrotingen, en

niet langer op de FES-begroting. Als sprake is van kasvertragingen voor 2010 in het FES, dan heeft dit gevolgen voor vakbegrotingen in de periode 2011 en verder.

Artikel 11 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van verkeer & vervoer

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2010	1 286 571
Realisatie 2010	1 314 916
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	28 345

Op dit artikel worden de bijdragen verantwoord die zijn verrekend met het Infrastructuurfonds in het kader van verkeer en vervoer. De verschillen tussen raming en realisatie in het jaar 2010 worden in onderstaande tabel gepresenteerd, waarna de belangrijkste verschillen (groter dan 5 mln.) nader worden toegelicht.

Specificatie

(x € 1 000)	Raming	Realisatie	Verschil	Begr.	Art.
1. Voorfinanciering Geografische Info. Systemen	- 34 000	- 34 000		IF	36
2. Impuls 1998: Bereikbaarheid/voorfinanciering 12 mld pakket	829 020	829 020		IF	Divers
3. Impuls 2001: Bereikbaarheid en stedelijke ontwikkeling	343 040	343 040		IF	Divers
4. Impuls 2005: Bijdrage systeemkosten tolheffing	49 239	32 870	- 16 369	IF	17
5. Impuls 2005: Zuidas	15 000	6 695	- 8 305	IF	12
6. Impuls 2006: Betere benutting hoofdwegen Programma filevermindering	16 117	6 228	- 9 889	IF	12
7. Impuls 2006: Betere benutting hoofdwegen Dynamisch verkeersmanagement	305		- 305	IF	12
8. Impuls 2006: Slimme benuttingsmaatregelen spoor	10 000	37	- 9 963	IF	13
9. Noordvleugel: Infrastructuur Noordvleugel	4 100	112 901	108 801	IF	12
10. CA Infra en (vaar)wegen: Quick wins wegen/Aanpak knooppunten	14 083	3 268	- 10 815	IF	12
11. CA Infra en (vaar)wegen: Praktijkproef verbetering doorstroming A10 A'dam	19 667	3 349	- 16 318	IF	12
12. CA Infra en (vaar)wegen: Quick Wins vaarwegen	20 000		- 20 000	IF	15
13. CA Infra en (vaar)wegen: Dynamisch verkeersmanagement hoofdvaarwegen		750	750	IF	12
14. CA Openbaar vervoer: Impuls spoorambitie PHS		10 758	10 758	IF	13
Totaal	1 286 571	1 314 916	28 345		

4. Impuls 2005: Bijdrage systeemkosten tolheffing

Het project Anders Betalen voor Mobiliteit (ABvM) is in 2010 controversieel verklaard. Hierdoor komen voorziene uitgaven dit jaar niet tot betaling. De uitgaven voor ABvM vallen 16,3 mln. lager uit.

5. Impuls 2005: Zuidas

Bij het project Zuidas is sprake van een lagere realisatie als gevolg van een in januari 2010 genomen beslissing om tot een andere opzet van het projectplan te komen.

6. Impuls 2006: Betere benutting hoofdwegen Programma filevermindering

De lagere realisatie in 2010 is een direct gevolg van de hogere realisatie in 2009.

8. Impuls 2006: Slimme benuttingsmaatregelen spoor

Er is vertraging ontstaan doordat het bestemmingsplan in december 2009 is vernietigd door de Raad van State en het op grond daarvan aangepast bestemmingsplan pas in september 2010 is behandeld in de gemeenteraad.

9. Noordvleugel: Infrastructuur Noordvleugel

De hogere uitgaven 2010 ad 108 mln. betreffen de aankoop van vastgoed in het kader van het project A1/A6/A9. Deze aankopen waren voorzien in 2011 maar zijn in 2010 geëffectueerd. De hogere uitgaven 2010 hebben geen gevolgen voor de hoogte van de totale projectkosten.

10. CA Infra en (vaar)wegen: Quick wins wegen/Aanpak knooppunten

Als gevolg van langere doorlooptijden voor de benodigde vergunningen, vertraging bij de realisatie van het knooppunt Hoogeveen en een complexere aanpassing van het knooppunt Lunetten, is de realisatie in 2010 10,8 mln. lager dan begroot.

11. CA Infra en (vaar)wegen: Praktijkproef verbetering doorstroming A10 A'dam

Een klein deel van de voor 2010 geplande uitgaven is gerealiseerd ten behoeve van planvoorbereiding. De planning is gericht op uitvoering vanaf 2011.

12. CA Infra en (vaar)wegen: Quick Wins vaarwegen

Subsidieaanvragers hebben middelen opgevraagd voor een later stadium dan eerder werd verwacht. Dit heeft er toe geleid dat de uitgaven in 2010 lager zijn.

14. CA Openbaar vervoer: Impuls spoorambitie PHS

Doordat de voorbereiding van het Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) voorspoediger verloopt dan eerder was aanvankelijk was aangenomen, wordt een bedrag van 10,7 mln vanuit 2011 naar 2010 verschoven.

Artikel 12 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van milieu en duurzaamheid

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2010	472 841
Realisatie 2010	356 852
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 115 989

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd voor projecten in het kader van milieu en duurzaamheid. De verschillen tussen raming en realisatie in het jaar 2010 worden in onderstaande tabel gepresenteerd, waarna de belangrijkste verschillen (groter dan 5 mln.) nader worden toegelicht.

Jaarrekening

Specificatie						
(x € 1 000)		Raming	Realisatie	Verschil	Begr.	Art.
1.	Impuls 1998: Programma Milieutechnologie	4 778	1 921	- 2 857	VROM	3
2.	Impuls 2005: Bodemsanering	6 097	900	- 5 197	VROM	10
3.	Impuls 2005: Luchtkwaliteit	4 215		- 4 215	VROM	5
4.	Impuls 2005: Luchtkwaliteit	155		- 155	LNV	21
5.	Impuls 2005: MEP	165 900	165 900		EZ	4
6.	Impuls 2005: biobrandstoffen	3 060	- 1 040	- 4 100	VW	36
7.	Impuls 2005: UKR	4 897	3 894	- 1 003	EZ	4
8.	Impuls 2005: EU aanbestedingsregeling CO ₂ opslag	6 000	- 18	- 6 018	VROM	3
9.	Impuls 2005: Energiebesparingstender UKR	3 252	3 412	160	EZ	4
10.	Impuls 2005: Ophogen budget EOS Demo-tender	684	706	22	EZ	4
11.	Impuls 2005: Verhoging budget 4e tender UKR	10 000		- 10 000	EZ	4
12.	Impuls 2005: UKR CO ₂ afvangtechnologie	8 000	6 781	- 1 219	EZ	4
13.	Impuls 2005: Verhoging budget besparingstender UKR	1 750		- 1 750	EZ	4
14.	Impuls 2005: PIEDWGO	4 000	88	- 3 912	WWI	2
15.	Impuls 2005: PIEDWGO	4 000	14 000	10 000	EZ	4
16.	Impuls 2005: Energietender technopartners Seed-faciliteit	3 625	857	- 2 768	EZ	4
17.	Impuls 2005: Energy Efficiency bedrijfsleven	8 250	- 2 088	- 10 338	EZ	4
18.	Impuls 2005: Innovatieprogramma duurzaam openbaar busvervoer	2 518	2 518		VW	36
19.	Impuls 2006: Groninger Pijpleiding	114		- 114	VROM	10
20.	Impuls 2006: Enveloppe luchtkwaliteit (lokale maatregelen)	59 789	39 507	- 20 282	VROM	3
21.	Impuls 2005: Westerschelde	8 000	8 000		LNV	23
22.	CA Diverse enveloppen: luchtkwaliteit	57 500	23 654	- 33 846	VROM	5
23.	CA Diverse enveloppen: luchtkwaliteit	9 000		- 9 000	LNV	21
24.	CA Energie: Gebouwde Omgeving	11 000	5 003	- 5 997	WWI	2
25.	CA Energie: Duurzame mobiliteit	10 000	7 680	- 2 320	VW	36
26.	CA Energie: Ketenefficiency	2 100	796	- 1 304	EZ	4
27.	CA Energie: Ketenefficiency	1 150	314	- 836	LNV	21
28.	CA Energie: Kas als energiebron	4 100	91	- 4 009	LNV	21
29.	CA Energie: CATO 2	1 000	5 025	4 025	EZ	4
30.	CA Energie: Duurzame elektriciteitsvoorziening	2 000	971	- 1 029	EZ	4
31.	CA Energie: Groene grondstoffen	3 250	2 028	- 1 222	EZ	4
32.	CA Energie: Groene grondstoffen	5 327	2 794	- 2 533	LNV	21
33.	CA Energie: ADEM	9 000	9 500	500	EZ	4
34.	CA Water en Kust: Innovatie KRW	29 750	- 476	- 30 226	IF	11
35.	CA Water en Kust: Synergie KRW	18 580	24 901	6 321	IF	11
36.	CA Energie: Wind op zee		2 343	2 343	EZ	2
37.	CA Energie: Wind op land		426	426	EZ	2
38.	CA Energie: Smart grids		166	166	EZ	2
39.	CA Energie: Nieuw gas, EZ		868	868	EZ	2
40.	CA Energie: Hisarna		4 000	4 000	EZ	2
41.	CA Energie: Elektrisch Rijden		617	617	VW	36
42.	CA Energie: CCS Demo		15 300	15 300	EZ	2
43.	CA Energie: Klimaatneutrale steden		5 513	5 513	VROM	3
Totaal		472 841	356 852	- 115 989		

2. Impuls 2005: Bodemsanering

De deelfase voor sanering en onderzoek die in 2010 zou worden afgerond heeft vertraging opgelopen waardoor niet de volledige 6 mln is uitgegeven. Deze vertraging wordt veroorzaakt doordat de geplande saneringen met betrekking tot het Olasfa-terrein te Olst en EMK-terrein te Krimpen a/d IJssel zijn uitgesteld.

8. Impuls 2005: EU aanbestedingsregeling CO₂ opslag

Het kabinet heeft besloten tot afstel van het opslagproject te Barendrecht. Daardoor zijn de FES-middelen niet besteed.

Jaarrekening

11. Impuls 2005: Verhoging budget 4e tender UKR

De voortgang van de onderliggende projecten verloopt trager dan eerder geraamd.

15. Impuls 2005: PIEDWGO

Het succes van de subsidieregeling voor energiebesparende maatregelen heeft geleid tot een hogere realisatie.

17. Impuls 2005: Energy Efficiency bedrijfsleven

Het doel van de impuls is het opstellen van strategische roadmapstudies naar mogelijkheden om de CO₂-uitstoot met 50 procent te reduceren per 2030. De voortgang van deze projecten verloopt trager dan verwacht. Daarnaast is er een correctie aangebracht op het in 2009 gedeclareerde bedrag.

20 en 22 Diverse uitgaven luchtkwaliteit

De lagere uitgavenrealisatie wordt veroorzaakt door de sterk tegenvallende verkopen van voertuigen met roetfilter, waardoor er minder subsidie is verstrekt dan verwacht. De tegenvallende verkoop van voertuigen met roetfilter wordt veroorzaakt door de economische crisis.

23. CA Diverse enveloppen: luchtkwaliteit (LNV)

Door Europese staatssteunprocedures heeft het project vertraging opgelopen waardoor er geen budget is uitgegeven in 2010.

24. CA Energie: Gebouwde Omgeving

Het afstemmen en vertalen naar concrete uitvoeringsactiviteiten heeft meer tijd gekost dan verwacht. Daarnaast is er vertraging opgetreden door de juridische toetsing op staatsteun.

34. CA Water en Kust: Innovatie KRW

De committeringen voor een subsidieregeling op het terrein van Innovatie Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn in twee tenders uitgeschreven. Tender 1 is in 2009 gedaan en tender 2 in 2010. In 2010 zijn veel verzoeken tot projectverlenging ontvangen, waardoor uitgaven naar achteren schuiven.

35. CA Water en Kust: Synergie KRW

De hogere uitgaven worden veroorzaakt door een aanpassing van het kasritme van de circa 83 synergieprojecten die door de regio worden uitgevoerd. De einddatum 2015 wijzigt hierdoor niet.

42. CA Energie: CCS Demo

In december 2010 is een eerste voorschot voor het CCS-project ROAD gedaan. Met dit voorschot was bij het opstellen van de begroting geen rekening gehouden.

43. CA Energie: Klimaatneutrale steden

In 2010 zijn middelen uitgekeerd voor het project Klimaatneutrale steden. Daarvan is in 2010 5,5 mln besteed aan planstudies en het uitvoeren van proefprojecten.

Artikel 13 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van kennis en innovatie**Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)**

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2010	494 374
Realisatie 2010	478 083
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	– 16 291

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd voor projecten in het kader van kennis en innovatie. De verschillen tussen raming en realisatie in het jaar 2010 worden in onderstaande tabel gepresenteerd op hoofdlijnen gepresenteerd.

Specificatie						
(x € 1 000)		Raming	Realisatie	Verschil	Begr.	Art.
1.	Bsik-projecten	78 619	55 663	– 22 956	divers	divers
2.	Diverse onderwijs projecten	157 009	142 666	– 14 343	divers	divers
3.	Inn. Programma's en toponderzoek	25 072	22 012	– 3 060	divers	divers
4.	Vitale infrastructuur	1 915	1 458	– 457	divers	divers
5.	MS&ICT	3 116	6 222	3 106	divers	divers
6.	Overig	228 643	250 062	21 419	divers	divers
Eindtotaal		494 374	478 083	– 16 291		

In bijlage I bij dit jaarverslag is een uitgebreide specificatie van de projecten op artikel 13 Kennis en innovatie opgenomen. De belangrijkste verschillen (groter dan 5 mln.) uit bijlage I zijn:

1.3 Impuls 2004: Kennis Bsik

De door instellingen gedeclareerde bedragen voor Kennis Bsik projecten zijn lager dan vooraf geraamd.

2.2 Impuls 2001: Kennis onderzoek en innovatie

Bij projecten die vallen onder Kennis onderzoek en innovatie declareren de projecten de daadwerkelijk gerealiseerde uitgaven. Deze bleken afgelopen jaar te laag ingeschat.

2.8 Impuls 2006: Leren door te experimenteren

Het merendeel van het FES-budget Leren door experimenteren is bestemd voor Onderwijs Bewijs. De eerste ronde Onderwijs Bewijs bestaat uit 18 voorstellen die in 2009 of 2010 zijn begonnen en een looptijd hebben van tussen de 2 en 5 jaar. In 2010 is 5,6 miljoen minder uitgegeven dan begroot.

6.2 Impuls 2005: Holst Center

In verband met vertraging in de uitgaven in eerdere jaren was in 2010 extra budget benodigd.

6.4 Impuls 2005: Topinstituut Farma

De doorloop van het onderzoeksprogramma is verlengd vanwege het vormgeven van het intellectuele eigendom. Hierdoor is het kasritme vertraagd.

6.8 Impuls 2005: Innovatievouchers/IPC's

Vanaf 2010 lopen er drie beroepszaken welke mogelijk tot uitgaven leiden. De uitgaven hebben zich in 2010 niet gematerialiseerd maar kunnen zich in 2011 alsnog voordoen. Om deze uitgaven dan te kunnen doen is er in 2010 minder budget uitgegeven om zo middelen beschikbaar te houden in 2011.

6.21 Impuls 2006: CTMM

De in eerdere jaren ontstane vertraging is in 2010 tegen de verwachting in sneller ingehaald dan verwacht. Hierdoor was in 2010 meer kas benodigd dan voorzien.

6.22 Impuls 2006: RSV

Gedurende het onderzoek is het inzicht ontstaan dat het klinische programma complexer zal zijn en langer zal duren dan aanvankelijk gedacht. Dat heeft onder meer met de toenemende veiligheidseisen te maken. Gevolg is dat de geplande uitgaven naar achteren worden verschoven.

6.23 CA: Kennis voor klimaat, VROM

De afwijking van het beoogde betalingsritme bij het programma Kennis voor Klimaat is veroorzaakt door een vertraging bij de start van het programma. De beschikking Kennis voor Klimaat moest worden getoetst aan de Europese Kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie. Tot het afgeven van de formele notificatie eind 2008 konden nog geen uitgaven worden gedaan. Het uitgavenritme is dienovereenkomstig aangepast.

6.35 Impuls kennis en innovatie: Lifesciences en Health

Voor het project Lifesciences en Health zijn in 2010 FES-middelen beschikbaar gesteld vanuit de gereserveerde FES-middelen.

6.37 Impuls kennis en innovatie: VVEsterk

In 2010 is voor 9,6 miljoen aan middelen toegevoegd aan de begroting van OCW voor het project VVEsterk. Het gaat om een landelijk project dat de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie wil versterken door de professionalisering van VVE-personeel in de periode 2010 tot 2014.

6.41 Grootsch.res.infra/lerarentekort: MARIN

Bij voorjaarnota is er voor dit project 7,1 mln uitgekeerd. Bij slotwet is er nogmaals 0,9 mln opgevraagd waardoor de realisatie 8 mln is.

6.42 Grootsch.res.infra/lerarentekort: Deltares

Voor dit project zijn in 2010 FES-middelen beschikbaar gekomen met als doel de nieuwe kennisvragen te kunnen beantwoorden op het gebied van veiligheid tegen overstromingen, waterbeheer en meer in het algemeen het blijvend duurzaam kunnen bewonen van onze Nederlandse Delta.

6.43 Grootsch.res.infra/lerarentekort: Lifelines

Het betreft middelen die voor het project Lifelines beschikbaar zijn gesteld en opgevraagd in 2010.

Artikel 14 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van ruimtelijke ordening**Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)**

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2010	269 269
Realisatie 2010	163 986
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	– 105 283

Op dit artikel worden de bijdragen geraamd voor projecten in het kader van milieu en duurzaamheid. De verschillen tussen raming en realisatie in het jaar 2010 worden in onderstaande tabel gepresenteerd, waarna de belangrijkste verschillen (groter dan 5 mln.) nader worden toegelicht.

Specificatie						
(x € 1 000)		Raming	Realisatie	Verschil	Begr.	Art.
1.	Impuls 1998: Vitaliteit steden/Sleutelprojecten	101 022	13 786	– 87 236	VROM	2
2.	Impuls 2001: BIRK+Saneringsregeling	35 380	7 234	– 28 146	VROM	2
3.	Impuls 2001: BIRK/A2 Maastricht	5 000	5 000		IF	12
4.	Impuls 2005: Archeologisch bodemonderzoek (Malta)	1 750		– 1 750	OCW	14
5.	Nota Ruimte: Greenports	5 706	5 700	– 6	LNV	22
6.	Nota Ruimte: Klavertje 4 (Greenport Venlo)	5 700	5 700		LNV	22
7.	Nota Ruimte: Mooi Nederland	8 961	15 242	6 281	VROM	2
8.	Nota Ruimte: Klimaatbuffers	4 000	6 353	2 353	VROM	10
9.	Nota Ruimte: Geluidskarten	3 000	5 007	2 007	VROM	10
10.	Nota Ruimte: Noordelijke IJ-oeveren	22 050		– 22 050	VROM	2
11.	Nota Ruimte: IJsseldelta Kampen		14 300	14 300	VROM	2
12.	Nota Ruimte: Waterdunen	14 400	207	– 14 193	VROM	2
13.	Nota Ruimte: Zuidplaspolder	10 000		– 10 000	VROM	2
14.	Nota Ruimte Oude Rijnzone	17 500	1 267	– 16 233	VROM	2
15.	Nota Ruimte: Veenweidegebieden	7 600	7 600		LNV	27
16.	Nota Ruimte: Nieuwe Hollandse Waterlinie	12 000	4 000	– 8 000	LNV	24
17.	Nota Ruimte: Scheveningen Boulevard	2 500	1 960	– 540	VW	14
18.	Nota Ruimte: Almere Weerwaterzone		2 000	2 000	IF	12
19.	Nota Ruimte: Brainport Eindhoven		25	25	EZ	3
20.	Nota Ruimte: Groningen Centrale Zone		12 800	12 800	EZ	3
21.	Nota Ruimte: Apeldoorn kanaalzone		8 800	8 800	EZ	3
22.	Nota Ruimte: Westflank Haarlemmermeer		7 500	7 500	LNV	24
23.	Nota Ruimte: Mooi en vitaal Delfland		17 700	17 700	LNV	22
24.	Nota Ruimte: Planvormingskosten	1 600	1 905	305	VROM	2
25.	Nota Ruimte: Hart van Zuid Gemeente Hengelo		9 900	9 900	VROM	2
26.	Nota Ruimte: Den Bosch	2 600		– 2 600	VROM	2
27.	Nota Ruimte: Dierenpark Emmen	8 500		– 8 500	VROM	2
28.	CA REB: High Tech Factory Twente		3 040	3 040	EZ	3
29.	CA REB: CAT Agrofood		4 960	4 960	EZ	3
30.	CA REB: Institute for Global Justice		2 000	2 000	EZ	3
Totaal		269 269	163 986	– 105 283		

Diverse VROM-projecten (1, 2, 7, 10 t/m 14)

De eerder berekende kasverwachtingen voor verschillende projecten op grond van het Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK), Sleutelprojecten en Nota Ruimte budget zijn bijgesteld. De onderuitputting wordt deels veroorzaakt door vertraging, latere realisatie van projecten, en deels doordat de planvorming bij diverse projecten meer tijd kost dan verwacht. Een exacte inschatting is van tevoren moeilijk te

Jaarrekening

maken, doordat de gesubsidieerde partij primair verantwoordelijk is voor de sturing en de realisatie van zijn project.

16. Nota Ruimte: Nieuwe Hollandse Waterlinie

Het betreft een kasritme wijziging in aansluiting op de planning van de werkzaamheden zoals met de projecteigenaren en met provincies is overeengekomen.

20. Nota Ruimte: Groningen Centrale Zone, EZ

Bij voorjaarsnota is een FES-bijdrage van 12,8 mln beschikbaar gesteld voor het Nota Ruimte project Groningen Centrale Zone.

21. Nota Ruimte: Apeldoorn kanaalzone, EZ

Bij voorjaarsnota is een FES-bijdrage van 17,7 mln beschikbaar gesteld voor het Nota Ruimte project Apeldoorn kanaalzone.

22. Nota ruimte: Westflank Haarlemmermeer, LNV

Ter uitvoering van de Nota Ruimte is geïnvesteerd in projecten en gebieden die van belang zijn voor de nationale en ruimtelijke hoofdstructuur (TK 29 435, nr. 192). Voor het project «Westflank Haarlemmermeer» is 7,5 mln. beschikbaar gesteld en gerealiseerd voor 2010.

23. Nota Ruimte: Mooi en vitaal Delfland

De hogere realisatie wordt veroorzaakt omdat bij voorjaarsnota 2010 vanuit het FES middelen zijn toegevoegd voor het project «Mooi en vitaal Delfland».

25. Nota Ruimte: Hart van Zuid Gemeente Hengelo

In 2010 is 9,9 mln toegevoegd aan de begroting van VROM en ook gerealiseerd.

27. Nota Ruimte: Dierenpark Emmen

De ontwikkeling van de hoofdstraatlocatie in Emmen, waar de verplaatsing van het dierenpark deel van uitmaakt, heeft vertraging opgelopen omdat het project planologisch en financieel technisch complexer blijkt dan vooraf verwacht.

Artikel 15 Projecten in voorbereiding

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2010	615 584
Realisatie 2010	0
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 615 584

Op het artikel «Projecten in voorbereiding» worden bijdragen geraamd aan projecten waarvoor door de FES-beheerders aan de betrokken departementen nog geen daadwerkelijke (definitieve) toezegging heeft plaatsgevonden.

Jaarrekening

Het kabinet heeft besloten de belegde ruimte over te hevelen naar het Infrastructuurfonds en de departementale begrotingen. Ook is besloten dat er geen additionele voeding plaats vindt van het FES. Met de Nota van wijziging (TK 32 500 D, nr. 4) is dit besluit uitgevoerd.

Het verschil tussen begroting en realisatie bestaat uit:

1. Het overboeken van een bedrag van circa 139 mln (+) bij Voorjaarsnota 2010. Dit bedrag is een saldo van onderuitputting 2009 (209 mln.) en toegekende FES-bijdrage aan projecten (70 mln.).
2. Het overboeken van een bedrag van 755 mln (-) bij Najaarsnota 2010. Deze mutatie betreft de overboeking van de belegde ruimte van artikel 15 op grond van het Regeerakkoord.

2.2 Toelichting bij de ontvangstenartikelen

Artikel 21 Ontvangsten uit aardgasbaten

Ontvangstenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2010	3 138 639
Realisatie 2010	2 313 837
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	- 824 802

Door het vorige kabinet is afgesproken dat het FES in 2010 een vaste voeding krijgt die niet fluctueert als gevolg van mutaties in de gasbaten. Daarom wordt in het jaar 2010 de gasbatenvoeding van het fonds gevormd door de niet-belastingontvangsten van de staat uit aardgasbaten voor het bedrag dat daarvoor in de begrotingsstaat is opgenomen. Het in de begrotingsstaat opgenomen bedrag komt overeen met de totale uitgaven geraamd in het jaar 2010.

2.3 Saldi

Artikel 31 Voordelig eindsaldo/beginsaldo

Uitgavenraming vastgestelde begroting versus realisatie (x € 1 000)

	Uitgaven (eindsaldo)	Ontvangsten (beginsaldo)
Stand vastgestelde begroting 2010	-	-
Realisatie 2010	-	-
Verschil (+ = meer gerealiseerd dan oorspronkelijk geraamd)	-	-

Omdat de ontvangsten uit aardgasbaten in het jaar 2010 zo zijn vastgesteld dat de uitgaven in het jaar 2010 gedekt kunnen worden is het voordelig eindsaldo niet meer relevant.

3. Saldibalans**Saldibalans per 31 december 2010 van het Fonds economische structuurversterking
(bedragen x € 1 000)**

Uitgaven ten laste van de begroting	2 313 837	Ontvangsten ten gunste van de begroting	2 313 837
Rekening-courant RIC ultimo 2010	–	Rekening-courant RIC ultimo 2009	–
Extra-comptabele vordering	80 363	Tegenrekening extra-comptabele vordering	80 363
Totaal	2 394 200	Totaal	2 394 200

Toelichting (bedragen x € 1 000)*Uitgaven ten laste van de begroting (2 313 837)*

Betreft de in 2010 verrekenende bijdragen aan andere departementen

Rekening-courant RIC ultimo 2010 (0)

Saldo op valutadatum 31 december 2010.

Extra comptabele Vordering (Voorfinanciering 80 363)

Per 31 december 2010 lopen nog vier FES-toezeggingen waarin sprake is van voorfinanciering voor in totaal 268,1 mln.:

- Voorfinanciering GIS van het Ministerie van VW 169 mln.
- Beelden voor de toekomst van het Ministerie van OCW: betreft een voorfinanciering van 64,2 mln.
- Respiratoir Syncytieel Virus (RSV) van het Ministerie van VWS: betreft een voorfinanciering van 27,9 mln.
- Internationale campus Eindhoven van het Ministerie van EZ: betreft een voorfinanciering van 7 mln.

Per 31 december 2009 is een bedrag ad 113,5 mln. feitelijk voorgefinancierd. In 2010 is hierop terugontvangen een bedrag ad 34 mln. betreffende de voorfinanciering GIS, dat conform de bestendige gedragslijn in mindering van bezwaar op artikel 11 van de FES begroting is verantwoord. Daarnaast is voor het project RSV 0,8 mln. aan voorfinanciering verstrekt. Het eindsaldo 2010 aan voorfinanciering bedraagt derhalve 80,4 mln.:

- Voorfinanciering GIS van het Ministerie van VW 70,0 mln.
- Respiratoir Syncytieel Virus (RSV) van het Ministerie van VWS: 3,4 mln.
- Internationale campus Eindhoven van het Ministerie van EZ 7,0 mln.

Middels de Nota van Wijziging van de begroting 2011 FES (TK 32 500 D, nr. 4) is de verleende voorfinanciering overgeheveld naar de departementale begrotingen. In het jaar 2011 verstrekt het FES derhalve geen voorfinanciering.

Ontvangsten ten gunste van de begroting (2 313 837)

Betreft de in 2010 verrekenende ontvangsten.

Rekening-courant RIC ultimo 2009 (0)

Saldo op valutadatum 31 december 2009.

BIJLAGE I

Specificatie Artikel 13 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van kennis en innovatie

(x € 1 000)	Raming	Realisatie	Verschil	Begr.	Art.
1. Bsik-projecten	78 619	55 663	- 22 956		
1.1 Impuls 2004: Kennis Bsik (leven met water en processysteeminnovatie)	- 84	4 079	4 163	VW/IF	divers
1.2 Impuls 2004: Kennis Bsik (Transumo)	2 829	5 234	2 405	VW	divers
1.3 Impuls 2004: Kennis Bsik	44 710	24 550	- 20 160	EZ	4
1.4 Impuls 2004: Kennis Bsik	10 423	7 614	- 2 809	OCW	16
1.5 Impuls 2004: Kennis Bsik	7 299	2 817	- 4 482	LNV	26
1.6 Impuls 2004: Kennis Bsik	9 328	9 797	469	VWS	42
1.7 Impuls 2004: Kennis Bsik	4 114	1 572	- 2 542	VROM	3, 10
2. Diverse onderwijs projecten	157 009	142 666	- 14 343		
2.1 Impuls 2001: Kennis (ICT en onderw)	47 776	47 176	- 600	OCW	3
2.2 Impuls 2001: Kennis onderzoek en innovatie	19 232	14 102	- 5 130	EZ	2
2.3 Impuls 2001: Kennis, onderzoek en innovatie (vernieuwingsimpuls)	11 866	11 853	- 13	OCW	16
2.4 Impuls 2005: VMBO/funderend onderwijs	2 197	146	- 2 051	OCW	3
2.5 Impuls 2005: VMBO/funderend onderwijs	2		- 2	LNV	26
2.6 Impuls 2006: Rendement en excellentie	10 320	7 436	- 2 884	OCW	7
2.7 Impuls 2006: Investeringsagenda beta en techniek	8 750	6 750	- 2 000	OCW	1, 6
2.8 Impuls 2006: Leren door te experimenteren	9 153	3 521	- 5 632	OCW	3
2.9 Impuls 2006: Fonds versterking beroepsonderwijs bedrijfsleven	15 136	14 059	- 1 077	EZ	3, 5
2.10 Impuls 2006: Beelden voor de toekomst	22 032	21 896	- 136	OCW	14
2.11 Impuls 2006: Onderwijs en ondernemerschap	7 545	8 331	786	EZ	3
2.12 Impuls 2006: Beroepsonderwijs in bedrijf	3 000	7 396	4 396	OCW	4
3. Inn. Programma's en toponderzoek	25 072	22 012	- 3 060		
3.1 Impuls 2005: GATE	2 000	2 000		OCW	16
3.2 Impuls 2005: Haaglanden	694	1 467	773	IF	11
3.3 Impuls 2005: Phytophthora	1 204	1 204		LNV	26
3.4 Impuls 2005: WCFS+	8 250	9 525	1 275	EZ	2
3.5 Impuls 2005: Scheidingstechnologie 2005	4 185		- 4 185	EZ	2
3.6 Impuls 2005: Technostarters creatieve industrie	1 965	2 471	506	EZ	2
3.7 Impuls 2005: Potato genoom sequencing	570	500	- 70	LNV	26
3.8 Impuls 2005: TTI Groene genetica	4 915	3 488	- 1 427	LNV	26
3.9 Impuls 2005: VIA	1 289	1 357	68	JUS	13
4. Vitale infrastructuur	1 915	1 458	- 457		
4.1 Impuls 2005: compartimentering dijken	808	442	- 366	IF	11
4.2 Impuls 2005: XIRAF	100	314	214	JUS	13
4.3 Impuls 2005: Reconstructie 3D camerabeelden	268	339	71	JUS	13
4.4 Impuls 2005: CBRN-security	235	156	- 79	JUS	13
4.5 Impuls 2005: infra-cameratoezicht sensing	504	207	- 297	JUS	13
5. MS&ICT	3 116	6 222	3 106		
5.1 Impuls 2005: Koala	60		- 60	VWS	42
5.2 Impuls 2005: Groeien door games	- 60		60	OCW	3
5.3 Impuls 2005: Leren in een virtuele wereld	120		- 120	OCW	3
5.4 Impuls 2005: Games to learn	134		- 134	OCW	3
5.5 Impuls 2005: LOGO	42		- 42	OCW	3
5.6 Impuls 2005: Virtuele games als uitdagend leermiddel	238	84	- 154	OCW	3
5.7 Impuls 2005: Beste zorg beloond	52	52		VWS	42
5.8 Impuls 2005: Slimmer veilig	149		- 149	BZK	25
5.9 Impuls 2005: KISS	214	214		JenG	2
5.10 Impuls 2005: Innovatief jongerenportaal	218	218		JenG	2
5.11 Impuls 2005: Multi-VIT	296	296		BZK	25
5.12 Impuls 2005: Remedie	120	120		VWS	42
5.13 Impuls 2005: Birth	350	588	238	VWS	42
5.14 Impuls 2005: MediaMania	48	57	9	OCW	3
5.15 Impuls 2005: Wereldscholen	136	136		OCW	3
5.16 Impuls 2005: Special learning community	34	40	6	OCW	3
5.17 Impuls 2005: Digitale leergemeenschap	81	122	41	OCW	3
5.18 Impuls 2005: Suppleo	212	379	167	OCW	3
5.19 Impuls 2005: Wisebits 2.0	61	61		OCW	3
5.20 Impuls 2005: Les 2.0	291	454	163	OCW	3
5.21 Impuls 2005: SVP	320	568	248	OCW	3
5.22 Impuls 2005: MS&ICT-Edu-game		445	445	OCW	3
5.23 Impuls 2005: MS&ICT-Game IIENS		315	315	OCW	3

Jaarrekening

(x € 1 000)	Raming	Realisatie	Verschil	Begr.	Art.
5.24 Impuls 2005: MS&ICT-GPS? Reken maar		95	95	OCW	3
5.25 Impuls 2005: MS&ICT-De lange staart		140	140	OCW	3
5.26 Impuls 2005: MS&ICT-Community voor mobiliteitsleren		245	245	OCW	3
5.27 Impuls 2005: MS&ICT-Invoering landelijke digitale bereikbaarheid		800	800	BZK	25
5.28 Impuls 2005: MS&ICT-Pico Bello		559	559	VWS	42
5.29 Impuls 2005: MS&ICT-Ketenintegratie trombosedienst		234	234	VWS	42
6. Overig	228 643	250 062	21 419		
6.1 Impuls 1998: Technocentra	9 592	9 590	- 2	OCW	5
6.2 Impuls 2005: Holst Center	1 000	6 967	5 967	EZ	2
6.3 Impuls 2005: Sleutelgebieden	10 049	10 565	516	EZ	2
6.4 Impuls 2005: Topinstituut Farma	32 326	17 650	- 14 676	VWS	42
6.5 Impuls 2005: Transgene gewassen	2 283	2 100	- 183	VROM	6
6.6 Impuls 2005: Grootschalige researchfaciliteiten	3 902	3 902		OCW	16
6.7 Impuls 2005: Transitie samenwerking TU's	6 066	6 066		OCW	7
6.8 Impuls 2005: Innovatievouchers/ IPC's	16 176	9 637	- 6 539	EZ	2
6.9 Impuls 2005: Plantkundig onderzoek	2 913	2 301	- 612	LNV	21
6.10 Impuls 2005: Versterken buurtcommunity		85	85	WWI	1
6.11 Impuls 2005: Kijk mijn wijk!		171	171	WWI	1
6.12 Impuls 2005: Next		289	289	WWI	1
6.13 Impuls 2005: Welkom in onze wijk		68	68	WWI	1
6.14 Impuls 2005: Selflearn		419	419	VWS	42
6.15 Impuls 2005: Personal safety mobiel, VWS		341	341	VWS	42
6.16 Impuls 2005: Psychotraumatische zelfhulp		293	293	VWS	42
6.17 Impuls 2006: Parelnoer	7 750	7 750		OCW	16
6.18 Impuls 2006: veterinaire aviaire influenza	1 470		- 1 470	LNV	26
6.19 Impuls 2006: TTI Watertechnologie	2 849	4 260	1 411	EZ	2
6.20 Impuls 2006: NICIS	3 638	7 017	3 379	WWI	1
6.21 Impuls 2006: CTMM	14 813	22 883	8 070	EZ	4
6.22 Impuls 2006: RSV	13 030	823	- 12 207	VWS	41
6.23 CA: Kennis voor klimaat	13 400	5 400	- 8 000	VROM	10
6.24 CA: Biomedical materials	7 918	7 664	- 254	EZ	2
6.25 CA innovatie, kennis en onderzoek: Impuls innovatie		1 992	1 992	OCW	9
6.26 CA Innovatie, kennis en onderzoek: Genomics	37 000	37 000		OCW	16
6.27 CA innovatie, kennis en onderzoek: Towards Biosolar Cells		2 008	2 008	LNV	26
6.28 CA Innovatie, kennis en onderzoek: Scheidingstechnologie	3 831	5 226	1 395	EZ	2
6.29 CA Innovatie, kennis en onderzoek: Hersenen en cognitie	4 000	4 000		OCW	16
6.30 Impuls kennis en innovatie: ITER-NL2	4 000	4 000		OCW	16
6.31 Impuls kennis en innovatie: Beroepsonderwijs in bedrijf (netwerkscholen)	4 404		- 4 404	OCW	4
6.32 Impuls kennis en innovatie: Be-basic		3 031	3 031	EZ	4
6.33 Impuls kennis en innovatie: HTSM		31	31	EZ	4
6.34 Impuls kennis en innovatie: TIFN		2 881	2 881	EZ	4
6.35 Impuls kennis en innovatie: Lifesciences en Health		5 500	5 500	VWS	42
6.36 Impuls kennis en innovatie: COMMIT		31	31	EZ	2
6.37 Impuls kennis en innovatie: VVEsterk		9 563	9 563	OCW	1
6.38 Grootsch.res.infra/lerarentekort: NCB	10 000	10 000		OCW	16
6.39 Grootsch.res.infra/lerarentekort: Surfnet7	11 700	11 700		OCW	16
6.40 Grootsch.res.infra/lerarentekort: Nanolab	4 533	12	- 4 521	EZ	2
6.41 Grootsch.res.infra/lerarentekort: MARIN		8 012	8 012	EZ	4
6.42 Grootsch.res.infra/lerarentekort: Deltares		8 936	8 936	IF	11
6.43 Grootsch.res.infra/lerarentekort: Lifelines		9 898	9 898	VWS	42
Totaal	494 374	478 083	- 16 291		

BIJLAGE II AFKORTINGENLIJST

Afkorting	Omschrijving
ADEM	Advanced Dutch Energy Materials Innovation Lab
BIRK	Besluit Investerings Ruimtelijke Kwaliteit
BSIK	Besluit Subsidies Investerings Kennisinfrastructuur
CA	Coalitieakkoord
CAT	Centre for Advanced Technology
CATO	CO ₂ -afvang, transport en opslag
CBRN	Chemical, Biological, Radiological and Nuclear
CCS	Carbon capture and storage
CTMM	Center for Translational Molecular Medicine
EOS	Energie Onderzoek Subsidie
EHS	Ecologische hoofdstructuur
FES	Fonds Economische Structuurversterking
GATE	Game research for Training and Entertainment
HST	Hoge Snelheids (vracht)Trein
HTSM	Hightech Systems and Materials
KISS	Kind Signalering Systeem
KRW	Kaderrichtlijn Water
LOGO	Loopbaan Oriëntatie door Gaming in het Onderwijs
MARIN	Maritime Research Institute Netherlands
MEP	Milieukwaliteit Elektriciteitsproductie
MS&ICT	Maatschappelijke Sectoren & Informatie- en Communicatie Technologie
NCB	Nederlands Centrum voor Biodiversiteit
NICIS	Netherlands Institute for City Innovation Studies
PHS	Programma Hoogfrequent Spoorvervoer
PIEDWGO	Programma Innovatieve Energiebesparing en Duurzame Gebouwde Omgeving
RSV	Respiratoir Syncytieel Virus
STARS	Sensor Technology Applied in Reconfigurable systems for sustainable Security
SVP	Simulatie Voor Praktijkleren
TIFN	Top Institute voor Food and Nutrition
TTI	Technologische Top Instituten
UKR	Unieke Kansen Regeling
VIA	Veiligheidsverbetering door Information Awareness
VIT	Veiligheid, Informatie en Technologie
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WCFS	World Food Crops Seedbank
XIRAF	XML-based indexing and querying for digital forensics